

Підготовка кваліфікаційної роботи

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>054 Соціологія</i>
Освітня програма	<i>Врегулювання конфліктів та медіація</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, 8 семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>6 кредитів ECTS, 180 годин самостійна робота – 180 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Захист</i>
Розклад занять	<i>https://schedule.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Розміщення курсу	<i>https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=8496</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис практики, її мета, предмет та результати навчання

Дипломна робота – це вид кваліфікаційної роботи здобувача ступеня вищої освіти «бакалавр», призначений для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь вирішувати типові завдання діяльності, які, в основному, віднесені до організаційної, управлінської і виконавської виробничих функцій (технологічний і операційний рівень діяльності). Дипломні роботи передбачають систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, виробничих й інших завдань, розвиток досвіду самостійної роботи й оволодіння методами моделювання, дослідження процесів, об'єктів, систем у певній галузі суспільства. Метою навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей:

загальні компетентності:

ЗК 01 - Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 04 - Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 05 - Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 06 - Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 09 - Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 10 - Здатність нові ідеї (креативність).

ЗК 14 - Здатність усвідомлено визначати цілі у професійному й особистісному розвитку, проявляти наукову ініціативу та лідерські якості.

ЗК 15 - Здатність використовувати у професійній діяльності базові знання у галузі природничих і соціально-поведінкових наук.

ЗК 16 - Здатність вести дослідницьку діяльність, включаючи аналіз проблем, постановку цілей і завдань, вибір способу й методів дослідження, а також оцінку його якості.

фахові компетенції:

ФК 01 - Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.

ФК 02 - Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.

ФК 03 - Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

ФК 04 - Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.

ФК 05 - Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження.

ФК 06 - Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК 07 - Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефаківців.

ФК 08 - Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 01 - Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.

ПРН 03 - Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.

ПРН 04 - Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.

ПРН 07 - Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.

ПРН 08 - Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.

ПРН 09 - Вміти розробляти програму соціологічного дослідження.

ПРН 10 - Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.

ПРН 11 - Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефаківців.

ПРН 12 - Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: успішне опанування обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів освітньої програми.

Постреквізити: результати навчання можуть бути використані під час вступу та навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти, а також у подальшій професійній діяльності за спеціальністю.

3. Зміст навчальної дисципліни

Організаційно процес виконання кваліфікаційної роботи складається з наступних етапів:

- підготовчого, який починається з вибору студентом теми та отримання індивідуального завдання від керівника (наукового керівника) щодо питань, які необхідно вирішити під час практики за обраною темою, включає освоєння програми практики і завершується складанням та захистом звіту про її проходження;
- основного, який починається одразу після захисту звіту про практику й завершується орієнтовно за два тижні до захисту кваліфікаційної роботи на засіданні екзаменаційної комісії. На цьому етапі кваліфікаційна робота має бути повністю виконаною, перевіреною керівником (науковим керівником) та консультантами;
- заключного, який включає отримання відгуку керівника та рецензії. Виконані кваліфікаційні роботи з відгуком керівника (наукового керівника) подаються студентами на випускову кафедру не пізніше ніж одного тижня до дня захисту у екзаменаційній комісії.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського <http://osvita.kpi.ua/node/39>
2. Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського <http://osvita.kpi.ua/node/35>
3. Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/37>

Допоміжна література:

1. Підготовка кваліфікаційних робіт за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 054 «Соціологія» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. В. Коломієць, І. В. Піголенко. – Електронні текстові дані (1 файл: 0,98 Мбайт). – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 90 с. Доступ: <https://ela.kpi.ua/items/ea2bfe52-1d2a-43fa-ad2d-588be0c6b59f>
2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
3. <https://prometheus.org.ua/> Найкращі онлайн-курси України та світу.
4. <https://nsuworks.nova.edu/pcs/about.html> – Peace and Conflict Studies Journal

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Керівник (науковий керівник) готує завдання на кваліфікаційну роботу за відповідною формою та видає його здобувачу до початку практики, яка передує виконанню кваліфікаційної роботи. Здобувачі окрім завдання на кваліфікаційну роботу отримують від керівника (наукового керівника) рекомендації на підбір та опрацювання матеріалів під час проходження практики, яка передує виконанню кваліфікаційної роботи. Керівник (науковий керівник) та консультанти кваліфікаційної роботи проводять консультації здобувачів за затвердженим графіком консультацій з питань щодо її виконання. Згідно із завданням на кваліфікаційну роботу керівник (науковий керівник) та консультанти кваліфікаційної роботи надають здобувачу рекомендації щодо змісту розділів кваліфікаційної роботи, особливостей та вимог до виконання окремих питань завдання, опрацювання необхідної літератури, нормативних і довідкових матеріалів, наукових видань тощо. Консультант інформує керівника (наукового керівника) кваліфікаційної роботи про стан виконання розділу, наполегливість та самостійність роботи здобувача над розділом, його ставлення до виконання рекомендацій та врахування зауважень консультанта.

6. Самостійна робота студента

Керівник (науковий керівник) та консультанти кваліфікаційної роботи рекомендують методи вирішення завдання кваліфікаційної роботи, залишаючи за здобувачем право приймати остаточне рішення самостійно. Виконуючи кваліфікаційну роботу здобувач має дотримуватися принципів академічної доброчесності та самостійно виконувати кваліфікаційну роботу. Здобувач має регулярно, не менше одного разу на два тижні, інформувати керівника (наукового керівника) про стан виконання кваліфікаційної роботи відповідно до календарного плану, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки. Здобувач несе відповідальність за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення текстового та графічного (ілюстративного) матеріалу, їх відповідність вимогам щодо виконання кваліфікаційних робіт, існуючим нормативним документам та освітній програмі.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Організація і проведення виконання кваліфікаційної роботи регламентована такими документами:

- наказ по університету про направлення студентів на практику і призначення керівників практики;
- наказ по університету про затвердження тем кваліфікаційних робіт та призначення їх наукових керівників.
- Керівник (науковий керівник) контролює дотримання календарного плану виконання кваліфікаційної роботи здобувачем. У разі суттєвих порушень, які можуть призвести до недотримання встановлених термінів надання кваліфікаційної роботи до екзаменаційної комісії, інформувати керівництво кафедри для вжиття відповідних заходів, зокрема й рішення про недопущення здобувача до захисту.
- Керівник (науковий керівник) здійснює керівництво виконанням здобувачем кваліфікаційної роботи і несе відповідальність за наявність в ній помилок системного характеру. У разі невиконання здобувачем рекомендацій щодо виправлення таких помилок, керівник (науковий керівник) зазначає це у своєму відгуку.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code> (інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності)

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Завідувач кафедри ознайомлюється з поданими матеріалами і приймає рішення про допуск до захисту та ставить візу на титульній сторінці кваліфікаційної роботи. Рішення завідувача кафедри оформлюється відповідним протоколом засідання кафедри.

Атестація здобувачів вищої освіти спеціальності С5 Соціологія проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи.

Рейтингова система оцінювання (PCO) кваліфікаційної роботи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Врегулювання конфліктів та медіація», розроблена на основі Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

PCO для кваліфікаційної роботи становить 100 балів та включає оцінювання:

- якості кваліфікаційної роботи (70 балів);
- захисту кваліфікаційної роботи (30 балів).

1. Оцінювання якості кваліфікаційної роботи – 70 балів

Оцінюванню підлягають такі характеристики:

1. Відповідність змісту кваліфікаційної роботи темі та затвердженому плану (10 балів):
  - 9-10 – зміст усіх розділів кваліфікаційної роботи відповідає затвердженому плану;
  - 6-8 – зміст декількох розділів кваліфікаційної роботи відповідає затвердженому плану;
  - 0 – зміст жодного з розділів кваліфікаційної роботи не відповідає затвердженому плану.
2. Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження, та коректність використання понятійного апарату (15 балів):
  - 14-15 – понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті;
  - 12-13 – понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті частково;
  - 9-11 – понятійний апарат сформовано, але теоретичні аспекти проблеми не розкриті;
  - 0 – понятійний апарат не сформовано; теоретичні аспекти проблеми не розкриті.
3. Наявність критичних співставлень та узагальнень різних точок зору та підходів до постановки та розв'язання проблеми (10 балів):
  - 9-10 – критичні співставлення наявні та супроводжені коректними узагальненнями;
  - 6-8 – критичні співставлення наявні, але узагальнення відсутні або некоректні;
  - 0 – критичні співставлення та узагальнення відсутні.
4. Ступінь використання фактологічного матеріалу; висвітлення особливостей прояву та розв'язання досліджуваної проблеми у вітчизняній практиці (10 балів):
  - 9-10 – залучений фактологічний матеріал, досвід вітчизняних практик висвітлений;
  - 6-8 – залучений фактологічний матеріал, особливості прояву та розв'язання проблеми у вітчизняній практиці не висвітлені;
  - 0 – фактологічний матеріал не використаний.
5. Обсяг та адекватність використаних при написанні роботи першоджерел та дотримання етики посилань (15 балів):
  - 14-15 – залучені матеріали монографій, статистичних збірників та довідників, періодичних видань та мережі Internet, етика посилань дотримана;
  - 12-13 залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, статистичних збірників, етика посилань переважно дотримана;
  - 9-11 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, періодичних видань, етика посилань дотримана частково;
  - 0 – залучені матеріали лише навчальних підручників та посібників (до 10 джерел), етика посилань не дотримана.
6. Відповідність оформлення кваліфікаційної роботи встановленим вимогам (10 балів):
  - 9-10 - текст кваліфікаційної роботи оформлено у відповідності до встановлених вимог;
  - 6-8 - текст кваліфікаційної роботи оформлено з незначними порушеннями встановлених вимог;
  - 0 – текст кваліфікаційної роботи оформлено з суттєвими порушеннями встановлених вимог.

2. Оцінювання захисту кваліфікаційної роботи – 30 балів

Оцінюванню підлягають такі характеристики:

1. Вміння чітко, стисло, логічно викласти основні результати дослідження (15 балів):

- 14-15 - студент спроможний чітко, стисло та логічно викласти основні результати дослідження;
- 12-13 – студент спроможний частково чітко та стисло викласти основні результати дослідження;
- 9-11 – студент невпорядковано викладає основні результати дослідження;
- 0 – студент неспроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження.

2. Повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання (15 балів):

- 14-15 – студент надає повні, глибокі, обґрунтовані відповіді на поставлені питання;
- 12-13 – студент надає недостатньо повні, глибокі, відповіді на поставлені питання;
- 9-11 – студент надає неповні, поверхневі, необґрунтовані відповіді на поставлені питання;
- 0 – студент неспроможний надати відповіді на поставлені питання.

Додатковими балами оцінюються:

- практична спрямованість роботи (робота виконана на замовлення підприємства, установи; технічне завдання на виконання роботи затверджено замовником дослідження; робота виконана у межах госпдоговорної або держзамовної тематики) – плюс 5 балів.
- реалізація матеріалів роботи (отримано патент України на винахід, промисловий зразок, корисну модель або позитивне рішення; результати роботи впроваджені або прийняті до впровадження за відповідними актами; опубліковано декілька наукових статей або зроблено декілька доповідей на наукових конференціях, є тези доповідей, копії статей) – плюс 5 балів.

Після захисту кваліфікаційної роботи кожний член екзаменаційної комісії підсумовує бали за складовою якості та складовою захисту кваліфікаційної роботи, зводить до рейтингової оцінки, і далі на закритому засіданні екзаменаційної комісії підраховується рейтингова оцінка, яка переводиться до оцінок за університетською шкалою (табл. 1).

Таблиця 1. Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Робочу програму (силабус):

Складено доцентом, кандидатом філософських наук, доцентом, Пиголенко Ігорем Вікторовичем; доценткою, кандидаткою філософських наук, доценткою, Коломієць Тетяною Володимирівною

Ухвалено кафедрою соціології (протокол № 12 від 24.05.2024)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 9 від 26.06.2024)